

Förordning om tandvårdstaxa;

utfärdad den 29 oktober 1998.

Regeringen föreskriver följande.

Tandvård i allmänhet

1 § Föreskrifterna i denna förordning gäller tandvård enligt 2 kap. 3 § lagen (1962:381) om allmän försäkring.

2 § En vårdgivare är skyldig att i den mån det är möjligt ta emot försäkrade för tandvård. Akuta fall skall behandlas med förtur.

Vårdgivaren bör efter utförd behandling se till att den försäkrade inom lämplig tid kallas till ny undersökning.

3 § Att patienten skall upplysas om sitt tandhälsotillstånd och de behandlingsmetoder som står till buds framgår av 3 § tredje stycket tandvårdslagen (1985:125).

Om vårdgivarens rätt att ta ut ersättning för tandvård finns det bestämmelser i 4 § samma lag. I samma paragraf finns det också föreskrifter om en vårdgivares skyldighet att upplysa patienten om kostnaden för vald behandling och om ändrade förutsättningar för behandlingsförslag eller kostnadsberäkning.

4 § Försäkringskassan lämnar tandvårdsersättning för åtgärder som utförts hos vårdgivaren.

Sådan ersättning lämnas till vårdgivaren med ett grundbelopp som bestäms för varje åtgärd eller för bastandvårdsabonnemang enligt 8 §. Grundbeloppets storlek framgår av tandvårdstaxan i bilaga till denna förordning. När tandvårdsersättningen beräknas avrundas belopp som slutar på öretal på femtio eller däröver uppåt och annat öretal nedåt till helt kronor.

5 § För tandvård som ges till personer som har behov av särskilda tandvårdsinsatser som ett led i en sjukdomsbehandling under begränsad tid finns det bestämmelser i 8 a § tredje stycket och 15 a § tredje stycket tandvårdslagen (1985:125) samt i tandvårdsförordningen (1998:1338).

För sådana oralkirurgiska undersökningar och behandlingar som kräver ett sjukhus tekniska och medicinska resurser finns bestämmelser i 15 a § tredje stycket tandvårdslagen och i tandvårdsförordningen.

Ersättningsberättigad tandvård

6 § Tandvårdersättning lämnas endast för behandling som är nödvändig för att uppnå ett från odontologisk synpunkt funktionellt och utseendemässigt godtagbart resultat.

Om en försäkrad begär ytterligare eller annorlunda behandling än som avses i första stycket, och vårdgivaren anser att han eller hon bör tillmötesgå begäran, lämnas ersättning med högst det belopp som motsvarar kostnaden för vad som skulle ha ingått i behandling enligt första stycket. Detsamma gäller när en sådan behandling behöver göras om. Dessa bestämmelser gäller dock inte behandling med käkbensförankrade implantat.

Ersättning från försäkringen lämnas inte om den försäkrade på det sätt som anges i andra stycket begär att en behandling som ingår i bastandvården i stället skall bytas ut mot en behandling utanför bastandvården.

En vårdgivare skall i första hand erbjuda patienten sådan behandling som avses i första stycket.

Bastandvård

7 § Med bastandvård avses sådana åtgärder som finns upptagna under avdelning A i tandvårdstaxan.

Bastandvård kan ges inom såväl allmäntandvård som specialisttandvård.

Rätt till ersättning för bastandvård

8 § För bastandvård lämnas ersättning från försäkringen med det grundbelopp som anges vid varje åtgärd i tandvårdstaxan. Ersättning lämnas inte per åtgärd om patienten och vårdgivaren har ett gällande abonnemangsavtal enligt 10 §.

Ersättning för undersökning enligt avdelning A, punkt 11 och 12 i tandvårdstaxan lämnas endast för patienter som under det år undersökningen görs fyller minst 20 år eller högst 29 år.

9 § För personer som har ett långvarigt och väsentligt ökat behov av tandvård på grund av långvarig sjukdom eller funktionshinder lämnas ersättning med dubbla grundbelopp för all sådan bastandvård som är nödvändig på grund av sjukdomen eller funktionshindret.

Abonnemang på bastandvård

10 § Ersättning för bastandvård lämnas om en patient har slutit ett avtal med en vårdgivare om att denne under en tvåårsperiod skall utföra all bastandvård som patienten är i behov av till en kostnad som bestäms i avtalet (abonnemangstandvård).

Ersättning vid abonnemangstandvård lämnas med det grundbelopp som framgår av avdelning A, punkt 97 och 98 i tandvårdstaxan.

Ersättning från försäkringen lämnas inte om patienten vid avtalets ingående redan omfattas av ett gällande abonnemangsavtal.

11 § Ett bastandvårdsabonnemang skall för att ersättning från försäkringen skall lämnas innehålla

- uppgifter om abonnemangsperioden,
- en plan som innefattar ett program med de undersökningar och förebyggande åtgärder som planeras under abonnemangsperioden och
- uppgifter om avgiften för abonnemanget.

Bastandvårdsabonnemang skall tecknas enligt ett formulär som Riksförsäkringsverket fastställer.

En vårdgivare skall snarast underrätta försäkringskassan när ett avtal om bastandvårdsabonnemang har upphört att gälla eller om vårdgivaren av någon anledning inte kan fullfölja sitt åtagande enligt avtalet.

Ersättning vid protetiska åtgärder och tandreglering m.m.

12 § Ersättning för protetiska åtgärder, tandreglering och andra åtgärder som ligger utanför bastandvården lämnas från försäkringen med det grundbelopp som anges för varje sådan åtgärd i avdelning B i tandvårdstaxan.

Ersättning lämnas endast med den del av de samlade grundbeloppen som under en behandlingsomgång överstiger ett karensbelopp om 3 500 kr.

Som en behandlingsomgång räknas en tidsperiod om högst ett år. Denna begränsning gäller dock inte för en behandlingsomgång som endast omfattar tandregleringsåtgärder.

13 § Bestämmelserna om karensbelopp skall inte tillämpas vid beräkning av ersättning för personer som avses i 9 § för sådan tandvård som är nödvändig på grund av patientens sjukdom eller funktionshinder.

Hjälpmedel

14 § Personer som avses i 9 § har rätt till ersättning för bedömning av behovet av, utprovning av och inköp av individuellt anpassade tandvårdshjälpmedel.

Ersättning skall lämnas med sextio procent av den försäkrades kostnad för sådana hjälpmedel om dessa bedöms vara nödvändiga för att den försäkrade skall kunna sköta sin munhygien.

Tandvårdsräkning

15 § En vårdgivare är för all ersättningsberättigad tandvård som denne ger skyldig att upprätta en tandvårdsräkning och ge in den till försäkringskassan samt lämna andra uppgifter som Riksförsäkringsverket föreskriver.

På tandvårdsräkningar där ersättning för bastandvård begärs skall vårdgivaren särskilt ange om undersökning enligt avdelning A, punkt 11 eller 12 i tandvårdstaxan ägt rum innan åtgärden utfördes samt med vilket belopp patienten har debiterats för undersökningen. Om vårdgivaren anger att någon undersökning inte ägt rum skall anledningen till detta anges.

Tandvårdsräkningar upprättas enligt formulär som Riksförsäkringsverket fastställer.

Ersättning när protetiska arbeten behöver göras om

16 § En vårdgivare får inte tillgodoräkna sig ersättning från försäkringen när en behandling

1. med avtagbar protes helt eller delvis behöver göras om inom ett år efter den dag då protesen lämnades ut till patienten, eller

2. med fast protes helt eller delvis behöver göras om inom två år efter den dag då protesen slutligt sattes fast.

Vårdgivaren får dock tillgodoräkna sig ersättning om

1. protesen utförts med immediatteknik,

2. protesen är avsedd endast för tillfälligt bruk,

3. patienten kan lastas för att behandlingen behöver göras om, eller

4. protesen utsatts för yttre våld.

Om den nya behandlingen behöver utformas som en mer omfattande konstruktion eller annars är mer kostnadskrävande än den ursprungliga, får vårdgivaren tillgodoräkna sig ersättning från försäkringen för den tillkommande behandlingen till den del behandlingskostnaden överstiger karensbeloppet enligt 12 §. Vid beräkning av karensbeloppet för den tillkommande behandlingen skall grundbeloppet för den ursprungliga och den tillkommande behandlingen räknas samman.

Om en behandling enligt denna paragraf behöver göras om och den nya behandlingen görs hos en annan vårdgivare än den som utförde den ursprungliga behandlingen får försäkringskassan från den sistnämnde vårdgivaren återkräva det belopp som försäkringskassan lämnat för den nya behandlingen eller dra av beloppet vid senare utbetalning av tandvårdsersättning till denne.

Förhandsprövning

17 § Om en försäkrads behov av tandvård är omfattande eller svårbedömt får den försäkrade eller, efter medgivande av den försäkrade, vårdgivaren begära att ett behandlingsförslag prövas av försäkringskassan.

Förhandsprövning skall göras när en behandling med fast protetik avses omfatta fler än sex tänder eller broled under en behandlingsomgång. Om behandlingen avses gälla en kombination av fast och avtagbar protes, skall förhandsprövning göras om den fasta protetiken omfattar fler än fyra tänder under en behandlingsomgång.

18 § Förutom i de fall som angetts i 17 § skall behandlingsförslag förhandsprövas

– vid behandling som avser tandreglering,

– vid sådan behandling som avses i 16 § tredje stycket,

– vid tandvård för personer vars ersättning på grund av långvarigt och väsentligt ökat behov av tandvård enligt 9 § skall lämnas med dubbla grundbelopp eller enligt 13 § skall lämnas utan karensbelopp, samt

– i fråga om hjälpmedel enligt 14 §, eller

– vid sådan tidsdebiterad behandling som avses under punkt 81 i tandvårdstaxan.

19 § Riksförsäkringsverket får föreskriva undantag från vad som sägs i 17 och 18 §§. Verket får även föreskriva att förhandsprövning skall göras i andra fall än som anges där.

20 § Om det vid uppföljning enligt 23 § andra stycket framkommer skälig misstanke om att en vårdgivare inte följer bestämmelserna i denna förordning får försäkringskassan förelägga vårdgivaren att viss behandling alltid skall förhandsprövas. Ett sådant föreläggande får avse högst ett år.

Försäkringskassan får begära yttrande från Riksförsäkringsverket i ärenden om förhandsprövning.

21 § Beslut i ett ärende om förhandsprövning är bindande i fråga om rätten till tandvårdsersättning, om det inte efter prövningen framkommer medicinska eller liknande särskilda omständigheter som utgör skäl för en ändrad bedömning.

Tandvårdsersättning lämnas inte för behandling som utförts utan förhandsprövning där sådan prövning krävs. Detta gäller dock inte om behandlingen varit av sådan karaktär att det av odontologiska eller medicinska skäl varit nödvändigt att genomföra den utan att invänta en förhandsprövning eller om det i övrigt funnits särskilda skäl att påbörja behandlingen innan förhandsprövning har gjorts.

Den försäkrades skyldigheter vid förhandsprövning

22 § En försäkrad är, om det behövs för prövningen av hans eller hennes rätt till ersättning från försäkringen, på begäran av en försäkringskassa eller domstol skyldig att ställa sig till förfogande för undersökning vid utredning i ett ärende om förhandsprövning eller tandvårdsersättning.

Uppkommer kostnader för den försäkrade med anledning av undersökningen lämnas ersättning från försäkringen.

Vårdgivares upplysningsskyldighet

23 § En vårdgivare är på begäran av en försäkringskassa, Riksförsäkringsverket eller en domstol skyldig att i ärenden om förhandsprövning eller tandvårdsersättning lämna upplysningar samt förete journal och övrigt material som rör undersökning eller behandling av en försäkrad.

Vårdgivaren är också skyldig att på begäran av en försäkringskassa eller Riksförsäkringsverket för uppföljning och utvärdering lämna uppgifter om behandling enligt denna förordning.

Överklagandebestämmelser

24 § Närmare bestämmelser om ändring, omprövning, överklagande och verkställighet av en försäkringskassas beslut finns i 20 kap. 10–13 §§ lagen (1962:381) om allmän försäkring.

Beslut i ett ärende om förhandsprövning enligt 17–19 §§ får, förutom av den försäkrade, överklagas även av vårdgivaren efter medgivande av patienten. Gäller beslutet ett sådant ärende som avses i 16 § fjärde stycket får det

dock utan medgivande av patienten överklagas av den vårdgivare som har utfört den behandling som behöver göras om.

Beslut om förhandsprövning enligt 20 § första stycket får överklagas av vårdgivaren.

Återbetalningsskyldighet

25 § Bestämmelser om återbetalningsskyldighet för ersättningar som lämnats enligt denna förordning finns i 20 kap. 4 a § lagen (1962:381) om allmän försäkring.

Skyldighet att hålla förordningen tillgänglig

26 § Ett exemplar av denna förordning med bilaga skall finnas på en för patienterna väl synlig plats inom vårdgivarens mottagning. I anslutning härtill skall finnas en lista med de priser som vårdgivaren tar ut för varje åtgärd.

Av prislistan skall det även framgå om vårdgivaren har en försäkring för att göra om protetiska arbeten.

Intyg om använda tandvårdsmaterial

27 § Vårdgivaren är skyldig att på begäran av patienten ge henne eller honom ett skriftligt intyg med uppgifter om vilka material som använts vid protetiska arbeten och i tandfyllningar.

En uppgift om att patienten har rätt till ett sådant intyg skall finnas intagen i prislistan.

Föreskriftsbemyndigande

28 § Riksförsäkringsverket får meddela de ytterligare föreskrifter som behövs för verkställighet av denna förordning. Därvid får verket meddela särskilda föreskrifter för ersättningsberäkningen.

1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1999 då tandvårdstaxan (1973:638) upphör att gälla.

2. Har ett kirurgiskt ingrepp för implantat i en käke inletts före den 1 januari 1999 men inte slutförts vid denna tidpunkt gäller föreskrifterna i tandvårdstaxan (1973:638) för återstående kirurgiska ingrepp i käken.

3. För den som påbörjat sådan tandbehandling som avses i 9 § tandvårdstaxan (1973:638) före den 1 januari 1999 fortsätter äldre föreskrifter att gälla till dess behandlingsperioden är avslutad, dock längst till utgången av juni 1999.

4. I fråga om övriga förhandsprövade behandlingar som påbörjats före den 15 november 1998 gäller föreskrifterna i tandvårdstaxan (1973:638), dock längst till utgången av juni 1999. Tandreglering och behandlingar med implantat och tillhörande protetik som påbörjats före den 15 november 1998 får slutföras enligt äldre föreskrifter.

5. I fråga om övriga behandlingar som påbörjats före den 1 januari 1999 gäller föreskrifterna i tandvårdstaxan (1973:638) för den del av åtgärderna

som utförs före den 1 januari 1999 medan föreskrifterna i den nya förordningen gäller för de åtgärder som utförs efter detta datum. Den självrisk som erlagts enligt äldre föreskrifter skall därvid avräknas från karensbeloppet enligt 12 §.

6. I fråga om protetiska arbeten utförda före denna förordnings ikraftträdande skall föreskrifterna i 8 § tandvårdstaxan (1973:638) om vad som gäller när sådana arbeten behöver göras om fortsätta att gälla.

På regeringens vägnar

MARITA ULVSKOG

Marianne Jenryd
(Socialdepartementet)

Bilaga

Tandvårdstaxa

Avdelning A. Bastandvård

Åtgärd	Grund- belopp kr	Dubbelt grund- belopp kr
1. <i>Undersökning, diagnostik, rådgivning</i>		
11 Undersökning	106	212
12 Undersökning och diagnostik utförd inom tandhygienistens kompetensområde	106	212
13 Röntgenundersökning, intraoral, per bild	7	14
14 Panoramaröntgen	79	158
15 Röntgenundersökning, komplett för munhålan	122	244
16 Röntgenundersökning, extraoral, per bild	20	40
18 Laboratoriekostnader vid mikrobiologisk undersökning	60	120
19 Laboratorieundersökning (PAD)	80	160
2. <i>Förebyggande åtgärder</i>		
22 Förebyggande åtgärder och avlägsnande av beläggning, tandsten och överskott samt puts och polering. Behandling av patient med omfattande behandlingsbehov	106	212
24 Förebyggande åtgärder av mindre omfattning	53	106
25 Profylaxskena, per skena	122	244
3. <i>Oralkirurgisk behandling</i>		
31 Tanduttagning, en tand	83	166
32 Tanduttagning, varje ytterligare inom samma kvadrant och vid samma behandlingstillfälle	23	46

Åtgärd	Grund- belopp kr	Dubbelt grund- belopp kr
33 Kirurgisk behandling av tandlossnings- sjukdom, per operationstillfälle	297	594
34 Operativt avlägsnande av en eller flera tänder, rotspetsoperation, per operationstillfälle	297	594
35 Övrig kirurgi, biopsi, plastik, enklare paro- dontalkirurgi vid enstaka tand, per opera- tionstillfälle	107	214
4. <i>Pulpakirurgisk behandling</i>		
41 Upprensning och rotfyllning, en rotkanal	317	634
42 Upprensning och rotfyllning, två rotkanaler	373	746
43 Upprensning och rotfyllning, tre eller fler rotkanaler	552	1 104
5. <i>Konserverande behandling</i>		
51 En- eller flerytsfyllning med glasjonomer	56	112
54 En- eller flerytsfyllning med komposit på fram- eller hörntänder, enytsfyllning med komposit på premolar och molar	91	182
55 Flerytsfyllning med komposit på premolar och molar	130	260
56 Kompositkrona, klinikframställd	181	362
9. <i>Övrig behandling inom bastandvården</i>		
91 Undersökning och behandling av akutpatient	106	212
92 Rådgivning och diagnostik av till specialist remitterad patient (ej protetik och tandreglering)	217	434
93 Mjukplastskena för bettfysiologisk behandling, per skena	122	244
97 Abonnemang på bastandvård för vuxna under 30 år, per år	200	400
98 Abonnemang på bastandvård för vuxna från 30 år, per år	200	400
99 Hjälpmedel	60 % av patientkostnaden	

Avdelning B. Protetik och tandreglering

6. <i>Behandling med fast protes</i>		
61 Guldinlägg, laboratorieframställt kom- positinlägg och maskinframställt porslins- inlägg (CAD-CAM), flera ytor. Radikulär- förankring vid overdenture		1 097
62 Laboratorieframställt inlägg, flera ytor, eller krona		1 430

Åtgärd	Grund- belopp kr	Dubbelt grund- belopp kr
63	Gjuten pelare	687
64	Klinikframställd pelare	218
65	Hängande broled, per led	608
66	Emaljretinerad konstruktion, per stöd	462
67	Fastsättning av lossnad krona	112
68	Titankomponenter, material	1 380
69	Prefabricerade tänder, per styck, material	24
7.	<i>Behandling med avtagbar protes</i>	
71	Partiell protes, enkel, för temporärt bruk, en till tre tänder	925
72	Partiell protes, enkel, för temporärt bruk, fyra eller fler tänder	1 582
73	Partiell protes med gjutet skelett, klammerförankrad	2 903
74	Komplicerad partiell protes och alveolarbarkonstruktion eller protes med stöd av urtagskrona eller attachments	3 271
75	Hel över- eller underkäksprotes, per käke	2 048
76	Rebasering och/eller komplicerad lagning av protes	578
77	Bettskena i hård akrylat, utförd på bettfysiologisk indikation	998
78	Tillsättning av lossnad protestand	112
79	Attachments, per styck, material	600
8.	<i>Övriga behandlingar inom protetik</i>	
	Förhandsprövad vård	
81	Övriga behandlingar, per timme	434
	Kirurgisk behandling i samband med implantat	
83	Rådgivning och diagnostik av till specialist remitterad patient (protetik och tandreglering)	434
84	Operation avseende käkbensförankrade implantat, högst tre fixturer	3 688
85	Operation avseende käkbensförankrade implantat, fler än tre fixturer	5 255
	Protetikbehandling i samband med implantat	
86	Bro, underkäke	12 547
87	Bro, överkäke	13 445
88	Tillägg per fixtur vid delimplantat där krona eller broled utförs i ädelmetall eller titan	284
89	Overdenture vid implantat	5 850

	Åtgärd		Grund- belopp kr	Dubbelt grund- belopp kr
	Tandreglering			
	<i>Apparatur- behandling</i>	<i>Beräknad be- handlingstid</i>		
881	Avtagbar apparatur	1/2 år		2 591
882	Avtagbar apparatur	1 år		3 702
883	Avtagbar apparatur	2 år		4 219
884	Fast apparat i en käke	1/2 år		2 884
885	Fast apparat i en käke	1 år		4 443
886	Fast apparat i en käke	1 1/2 år		5 152
887	Fast apparat i en käke	2 år		5 886
891	Apparaturbehandling om- fattande bägge käkarna med fast apparat i minst en käke	1 1/2 år		6 792
892	Apparaturbehandling om- fattande bägge käkarna med fast apparat i minst en käke	2 år		7 521
893	Apparaturbehandling om- fattande bägge käkarna med fast apparat i minst en käke	3 år		9 158
894	Fast apparatur i bägge käkarna	2 år		8 960